

دانشگاه علوم پزشکی همدان

**بررسی ارتباط تصویر بدنی با نگرش نسبت
به نقش مادری و بارداری در زنان
باردار مراجعه کننده به مراکز جامع
سلامت شهر همدان**

مجریان طرح:

دکتر سیده زهرا معصومی قاضی نوری

الهام فتح الهی

بارداری دوره‌ای حساس برای سلامت زنان محسوب می‌شود که با تغییرات زیادی از نظر فیزیولوژیک و روانی همراه است، در این دوره، بدن زنان در مدت نسبتاً کوتاهی دستخوش تغییرات سریعی در وزن می‌شود، در نتیجه این خطر وجود دارد که در طول بارداری تغییر بدن زن باعث نگرانی شدیدتر در مورد ظاهر او شود و ممکن است منجر به عواقب منفی هم برای مادر و هم برای جنین شود. تصویر بدن، درک و احساس ذهنی افراد از بدن خودشان است، صرف‌نظر از اینکه واقعاً بدنشان چگونه به نظر می‌رسد. تصویر بدن یکی از مؤلفه‌های هویت شخصی با ساختار پیچیده است که شامل افکار، احساسات، ادراک، ارزیابی‌ها و رفتارهای مرتبط با بدن فرد است. استعداد سازش با تغییرات دوران بارداری برای اکثر زنان چالش برانگیز و استرس‌زا هست و قادر است تحت تأثیر نگرش به بارداری و مادر شدن قرار گیرد.

تغییرات بدنی ناشی از بارداری می‌توانند تأثیر مهمی بر تصویر بدن زن داشته باشد در طول بارداری، نارضایتی از تصویر بدن و جذابیت جنسی ممکن است افزایش یابد، بنابراین شناسایی ارتباط بین تصویر بدنی و نگرش به مادری و بارداری می‌تواند به ارائه‌دهندگان خدمات به زنان باردار به‌خصوص ماماها کمک کند تا تدابیری در راستای ارتقا آگاهی زنان باردار برای پذیرش تغییرات فیزیکی و نگرانی‌های مرتبط با تصویر بدنی خود بیندیشند که این امر می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های سلامت و ایجاد نگرش مثبت به فرزند آوری مؤثر واقع شود. هدف این مطالعه، تعیین ارتباط تصویر بدنی با نگرش به مادری و بارداری در زنان باردار مراکز جامع سلامت شهر همدان است.

میانگین نمره کل تصویر بدنی زنان باردار تنوع گسترده‌ای در برداشت زنان از بدن خود نشان داد. تصویر بدنی با نگرش مثبت نسبت به مادری و بارداری همبستگی مثبت معناداری داشت. همچنین، زنان با تحصیلات بالاتر تصویر بدنی مطلوب‌تر و نگرش مثبت‌تری به بارداری داشتند. از خرده‌مقیاس‌های تصویر بدنی، نارضایتی از توانایی بدنی بالاترین میانگین و نارضایتی از اجزای چهره پایین‌ترین میانگین را داشت. تجربه بارداری‌های برنامه‌ریزی نشده یا سابقه سقط با تصویر بدنی منفی‌تر و نگرانی بیشتر نسبت به بارداری همراه بود.

مشارکت‌کنندگان:

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی
همدان

مرکز پژوهش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی
همدان

۲۱۰ زن باردار واجد شرایط مراجعه‌کننده به مراکز جامع سلامت شهر همدان انتخاب شدند. از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا پرسشنامه‌های فردی-اجتماعی، تصویر بدنی بارداری و نگرش به مادری و بارداری را تکمیل نمایند. پرسشنامه تصویر بدنی بارداری شامل سوالاتی در مورد نارضایتی از قدرت بدنی، نارضایتی از اجزای مرتبط با چهره، جذابیت‌های جنسی، اولویت‌بندی ظاهر بدن، رفتارهای اجتنابی مرتبط با ظاهر و نارضایتی از بدن‌هایشان است. پرسشنامه نگرش نسبت به بارداری و مادری شامل سوالاتی در مورد نگرش مثبت به مادری و بارداری و نگرانی نسبت به مادری و بارداری است.

